

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

**KLAGE FRA A PÅ TINGRETTSDOMMER B VED X TINGRETT.
SAK NR 107/04**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 14. mars 2005 truffet vedtak i ovennevnte sak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Anne Lise Rønneberg, leder, Jon Høyland, Halvor Kjølstad, Trine Buttingsrud Mathiesen og Inger Lise Gjerv. Sistnevnte møtte som vararepresentant for Wenche Frogn Sellæg, som hadde forfall.

Ved brev av 12. desember 2004 har A innsendt klage på tingrettsdommer B, X tingrett. Klagen gjelder dommeratferd i forbindelse med rettens behandling av en konkursbegjæring. Klagen er forelagt tingrettsdommer B til uttalelse. Embetsleder har også avgitt uttalelse i saken. Klageren har senere supplert sine bemerkninger i nytt brev av 10. januar 2005.

Saksforholdet er i korthet følgende:

A fremmet overfor tingretten en konkursbegjæring mot sin tidligere arbeidsgiver, i den hensikt å få utbetalt et utestående lønnskrav. Berettigelsen av det angjeldende lønnskrav var rettskraftig avgjort i en dom fra forlikrådet. Både klager og hans tidligere arbeidsgiver var selvprosederende parter. Det første rettsmøtet i saken ble avholdt 7. desember 2004. Under et senere rettsmøte uttalte A at han ikke hadde tillit til tingrettsdommer B, og ba om å få en ny dommer i saken. Innklagede oppfattet dette som en habilitetsinnsigelse, og forela spørsmålet for sorenskriveren, som deretter overtok behandlingen av saken.

A har i hovedsak vist til følgende:

Klager mener at innklagede dommer var partisk i sin håndtering av saken. Under rettsmøtet ga dommeren bl.a. tydelig uttrykk for at det var en forfeilet fremgangsmåte å fremsette en konkursbegjæring i den herværende sak. Dommeren foreslo videre at klager burde trekke saken da han i motsatt fall risikerte å pådra seg unødvendige saksomkostninger. A mener han ikke fikk noen veiledning fra dommeren i forhold til hvordan han rent praktisk burde gå frem for å få utbetalt sitt rettmessige krav på lønn. Klager sitter igjen med et generelt inntrykk av at dommeren støttet klagers motpart i saken.

Dommeren opptrådte ”veldig partisk”. Det fremkom videre at dommeren nok skjønnte at han gjorde feil, idet han aksepterte motvillig å bli byttet ut med en annen dommer.

Tingrettsdommer B kan ikke forstå at forhandlingene kunne gi grunnlag for å oppfatte ham som partisk eller at A skulle ha grunn til å føle seg forulempet. Han orienterte partene om reglene for konkursåpning og han oppfordret partene til å forsøke å løse saken i minnelighet. Klager ble orientert om at han kunne henvende seg til namsmannen og bruke

den rettskraftige dommen som grunnlag for utlegg. Innklagede bekrefter videre at han opplyste partene om at dersom konkursbegjæringen ble opprettholdt, ville det bli avsagt kjennelse for at begjæringen ikke ville bli tatt til følge. Muligheten for å trekke begjæringen ble derfor påpekt, og det ble gjort oppmerksom på at dette ville kunne få betydning for rettsgebyret. Det var helt på det rene at vilkårene for konkursåpning ikke var til stede, da skyldneren hadde godtgjort at han ikke var insolvent.

Ettersom begge partene i saken var selvprosederende, fant dommeren det nødvendig å veilede dem i forhold til konkurslovens regler om konkursåpning, samt peke på andre måter saken kunne løses på.

Da A ba om en ny dommer, oppfattet dommeren dette som en habilitetsinnsigelse. Denne ble forelagt for sorenskriver C, som deretter overtok behandlingen av saken.

Embetsleder - sorenskriver C – har avgitt en uttalelse hvor han bl.a. sier følgende:

”Klageren har et rettmessig og rettskraftig avgjort krav på lønn, som hans tidligere arbeidsgiver og motpart i saken har nektet å betale. I stedet for å forfølge kravet ved utlegg på grunnlag av forliksrådets rettskraftige dom, valgte klageren å fremsette en helt håpløs konkursbegjæring – visstnok etter råd fra fagforeningen. Jeg forsøkte å få klageren til å forstå at begjæringen ikke kunne føre frem og at han ved å insistere risikerte å påføre seg utgifter til ingen nytte.

Det var en usedvanlig kompromissløs og aggressiv tone mellom partene som preget den del av rettsmøtet jeg administrerte etter å ha avløst B. Den gjensidig temperamentsfulle fiendtligheten dem imellom var sikkert minst like sterk før jeg overtok. Jeg vil anta at klagerens sinne i første del av rettsmøtet ble vendt mot B i frustrasjon over at B ikke kunne etterkomme begjæringen, og at han derfor oppfattet B's forsøk på å formidle dette til ham som partisk.

I den grad det hadde vært noen konfrontasjon mellom klageren og B, merket jeg det ikke på B da han ba meg om å overta. Han var bare hoderystende oppgitt over begge partenes uforsonlige holdning og manglende vilje til å motta velment veiledning. Jeg kan ikke huske at det under min del av rettsmøtet ble ytret noe om B's holdning eller atferd. Han var overhodet ikke nevnt.”

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf domstolloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf domstolloven § 236 første ledd. Dette krever med andre ord at dommeren kan bebreides.

I nærværende sak kan utvalget ikke se at tingrettsdommer B har opptrådt i strid med god dommerskikk. Det synes å fremgå av de innkomne uttalelser at han har gjort sitt beste for å veilede partene i en sak der ikke bare penger, men også andre, sterke følelser knyttet til tidligere arbeidsforhold var involvert. Utvalget viser særlig til sorenskriver C's nøkterne redegjørelse for saken og partenes forhold, slik han opplevde det.

Tilsynsutvalget for dommere har etter dette fattet slikt enstemmig
vedtak:

Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer B.

* * * * *

Tilsynsutvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler. Partene i saken kan bringe vedtaket inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om vedtaket. Det vises nærmere til domstoloven § 239.

Kopi av dette vedtak sendes sorenskriveren i X tingrett til orientering.